

Dosarul nr. 2ra-1282/22
2-21017966-01-2ra-13092022

Prima instanță - (Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni) jud. L. Danilișin
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Igor Țurcanu în numele și interesele lui Dornea Leonid,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dornea Leonid împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Inspectoratul de Poliție Edineț a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și agentul constatator Chilvniuc Olga, cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cauza contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă :

La 5 februarie 2021, Dornean Leonid a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Edineț și agentului constatator Chilivnic Olga, solicitând încasarea sumei de 6 650 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate la examinarea cauzei contravenționale cheltuieli de transport, pentru efectuarea xerocopiilor și cheltuieli de asistență juridică, precum și, 90 000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru atragere ilegală la răspundere contravențională.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la data de 26 august 2017 a telefonat la IP Edineț și a solicitat ca colaboratorii de poliție să se deplaseze la fața locului în satul Trinca, raionul Edineț în gospodăria sa cu scopul de a întocmi proces verbal de constatare a numărului de țevi metalice, pe care le-a găsit în podul saraiului, care după partajul averii cu fosta soție Dornean Lidia i-au fost adjudecate ei, iar țevile de metal erau proprietatea sa.

Sesizând poliția, nu a comunicat despre careva furt, dar a solicitat ca IP Edineț să întocmească un act de constatare.

Prin ordonanța din 9 octombrie 2017 a procurorului în procuratura raionului Edineț, Pascari Inga, s-a dispus refuzarea în pornirea urmăririi penale pe faptul înștiințării telefonice a cet. Dornean Leonid, dar din motivul inexistenței faptului infracțiunii pe cererea depusă de Dornean Leonid, prin ordonanța din 9 octombrie

2017 a fost clasat procesul penal, și totodată a fost emisă o altă ordonanță la aceeași dată prin care s-a dispus pornirea în privința sa a procedurii contravenționale în temeiul art. 342 din Codul contravențional.

Dornean Leonid a depus plângere pe numele procurorului raionului Edineț, prin care a contestat ambele ordonanțe.

Prin ordonanța din 15 noiembrie 2017 a procurorului-șef al procuraturii Edineț, s-au respins ca nefondate contestațiile lui Dornean Leonid.

La 23 noiembrie 2017 inspectorul principal din cadrul IP Edineț, Chilivnic Olga a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuț a lui Dornean Leonid pe cazul contravențional în lipsa ultimului și a apărătorului său.

La 23 noiembrie 2017 inspectorul principal din cadrul IP Edineț, Chilivnic Olga, a întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în privința lui Dornean Leonid în temeiul art. 342 din Codul contravențional, pentru faptul, că la data de 26 august 2017 a telefonat la IP Edineț și a solicitat ca colaboratorii de poliție să se deplaseze la fața locului în satul Trinca, raionul Edineț în gospodăria sa cu scopul de a întocmi proces-verbal de constatare a numărului de țevi metalice existente, pe care le-a găsit în podul saraiului, care după partajul averii cu fosta soție Dornean Lidia i-a fost adjudecat ei, iar țevile de metal erau proprietatea sa, cauza contravențională fiind remisă în instanța de judecată cu recomandarea de a fi aplicată amendă în mărime de 30 unități convenționale.

La data de 1 decembrie 2017 Dornean Leonid a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție din 23 noiembrie 2017 și ordonanțele procurorilor din 9 octombrie 2017 și 15 noiembrie 2017 în instanța de judecată.

Prin încheierea din 16 ianuarie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul central, a fost disjunsă contestația lui Dornean Leonid împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 23 noiembrie 2017 de pretențiile petiționarului Dornean Leonid referitor la declararea nulității ordonanțelor procurorilor din 9 octombrie 2017 și 15 noiembrie 2017.

Prin încheierea din 12 februarie 2018 a Judecătoriei Edineț, plângerea lui Dornean Leonid privind anularea ordonanțelor procurorului din 9 octombrie 2017 și declararea nulității ordonanței Procurorului – șef al procuraturii raionului Edineț a fost respinsă ca depusă tardiv.

Încheierea emisă de judecătoria Edineț, sediul Central din 12 decembrie 2018 a fost contestată cu recurs la Curtea de Apel Bălți, care prin decizia din 28 martie 2018 a admis recursul, a casat încheierea instanței de fond și a dispus rejudecarea cauzei.

Prin încheierea din 3 decembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnitza, a fost respinsă plângerea lui Dornean Leonid depusă în baza art. 313 CPP și declarată nulă ordonanța procurorului-șef al procuraturii Edineț din 15 noiembrie 2017.

Prin hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul central, s-a dispus anularea procesului-verbal cu privire la contravenție din 23 noiembrie 2017 pornit în privința lui Dornean Leonid și încetat procesul contravențional pe motivul inexistenței faptei contravenționale.

Prin decizia din 11 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost menținută hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul central.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. 3 alin. (1) lit. a) art. 6 lit. b), art. 7, 11, 13, 14 din Legea 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de

urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prevederile CEDO și art. 14 din Codul civil.

Prin încheierea din 3 martie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, s-a modificat calitatea procesuală a Inspectoratului de Poliție Edineț și agentului constatator Chilivnic Olga, stabilindu-le calitatea procesuală de intervenienți accesorii și s-a atras în calitate de pârât Ministerul Justiției.

Prin hotărârea din 2 septembrie 2021 Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Dornean Leonid împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Inspectoratul de Poliției Edineț a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și agentul constatator Chilivnic Olga, cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cauza contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 14 septembrie 2021, avocatul Țurcanu Igor în interesele lui Dornean Leonid, a declarat apel, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Prin decizia din 26 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de avocatul Țurcanu Igor în interesele lui Dornean Leonid și s-a menținut hotărârea din 2 septembrie 2021 Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a menționat că Dornean Leonid nu are dreptul prin prisma Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 să solicite despăgubiri pecuniare din contul Statului, reprezentat de Ministerul Justiției, în condițiile în care în privința sa nu a fost emis nici un act judecătoresc prevăzut la art. 6 din lege.

În consecință, Colegiul a conchis că toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament juridic valabil circumstanțelor speței.

La 25 august 2022, prin intermediul poștei, avocatul Țurcanu Igor, acționând în numele și interesele lui Dornean Leonid, a declarat recurs împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

În motivarea recursului, a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a) și lit. c) din Codul de procedură civilă.

A susținut că instanțele de judecată ierarhic inferioare au evitat să examineze fondul cauzei și au interpretat eronat legea.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost comunicată avocatului Țurcanu Igor la 8 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.25-25verso).

Din acest motiv, Colegiul consideră că recursul depus la 25 august 2022, este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată intimaților la 13 septembrie 2022. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Țurcanu Igor în numele și interesele lui Dornean Leonid, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Țurcanu Igor în numele și interesele lui Dornean Leonid.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh